

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έτος ΣΤ' Αριθ. 442

Διευθυντής: Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

Πέμπτη 1 Μαρτίου 1928

ΟΙ ΟΔΟΠΟΙΟΙ

Ήλθον, συνήλθον και ἀπῆλθον. Μην τεύετε τίνες.

Οἱ ἐκ περάτων τοῦ Νομοῦ μας κληθέντες Πρόεδροι Κοινοτήτων τῶν πρωτευουσῶν ἐπαρχιῶν ἡ ὑποδιοικήσεων εἰς οὓς κατὰ παρεξήγησιν προσετέθησαν καὶ τινες πρόεδροι μὴ συγκαταρτοῦντες τὰ ἀνωτέρω προσόντα κληθέντες οὗτοι ἡ αὐτοπροκρινέτως ἐλθόντες πρὸς ἐπιπρόσθησιν τῶν εἰς τὴν συλλογικὴν περὶ τῶν κοινῶν διασκέψιν. Ἐκεί ἄφ' ἑφ' ὧν τὸ ψῆφος καὶ δικαυβέτοντες τὴν ἡδεῖαν γαλήνην τῆς οἰκογενειακῆς τῶν θαλπωρῆς ἐγκατελείψαν τὰς ἰδιαιτέρας τῶν πατριδῶν διὰ τὰς ἀνταρξίας περὶ τῶν κοινῶν.

Ἄλλ' ἀπεζημιώθησαν ἀρκοῦντως αἱ ταλαιπωρηθέντες καὶ ὁδὸν συνέδρου, περὶ διαβάσαντες εἰς τὰς ἡλεκτρικὰς φωτίστους πλὴν εἰς τῆς πόλεως, ἀποκαταστάσαντες τὸ κεκαλυμμένον ἔως τότε περὶ τὰς προσπαθείας τοῦ ἀνέμου ἡρώων, ἀναπαυθέντες ἐπ' ὀλίγας ἡμέρας ἐκ τοῦ καθημερινοῦ καμάρου τῶν καὶ συνεδρῶν σκηνῶν, πρὸς πᾶν τὸ τελευτήσαν. Ἐάν ἐξῇ ὁ μακρὸς Μπερλιόζ γνωστὸς τὸσον διὰ τὰς συνθέσεις εἰς τὴν μουσικὴν ὅσον καὶ διὰ τὴν 'κρυπτικὴν' τῆς κριτικῆς τοῦ δὲν θὰ ἔλεγε πλεονεξία τὰ συνέδρια ἂν δὲν σκατώνουν τὴν φυλλοθήραν σκατώνουν ὁμοῦς τὸν καὶ τὸν συνεδρῶν. Διότι οἱ συνεδροὶ μας ἐν προκειμένῳ δὲν ἐσκότωσαν καθόλου τὸν καὶ τὸν τῶν ἐχρησιμοποίησαν ἀπεναντίας λυσιστελεστικῶν. Ἐκεί πρῶτον μέλημα ὡς ἦτο φυσικὸν ἦτο ὁ προσδιορισμὸς τῶν ἀποζημιώσεων τῶν μελῶν. Ἠὼς θὰ ἤθελεν ὁ λαὸς οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ συγκεντρωμένοι: μάστιγες περὶ ὁδοποιίας καὶ φάνηκε τὸσον ἀνὰ κληρονομία ὡς τὰ φάσαντες τὴν ἀρχὴν εἰς τὸ ψῆφον.

Ἐκεί ἡκούσθησαν συμπληθεῖς διαμαρτυρίαι διὰ τὰς ὁδοποιίας ταλαιπωρίας τῶν μελῶν, ὅς θὰ ἤδυναντο τὰς ἀποζημιώσεις πλὴν τῆς διανομῆς ὁδῶν καὶ συντηρήσεως τῶν ὑφισταμένων ἔργων μὴ ἐπιτυχάνοντες ἐν ἀκαρεῖ, ἐπὶ τοῦ περὶ τὸν ἀλάχιστον μὲν καλὴ ἀποζημίωσις.

Ἐξητήθη νὰ ψηφισθῇ τὸ

1)3 τοῦ προϋπολογισμοῦ διὰ τὸ τρέχον ἔτος διότι τὸν σχεδὸν ποσὸν ἀποτελοῦσιν αἱ 600.000 δραχμῶν ὑπὲρ ἡμερομίσθας καὶ ψυχικῆς οὐδυνῆς τῶν μελῶν. Τὴν σημαίνει ἂν ὁπισθοδρομικὴ ἐπεκράτησεν ἀντίληψις καὶ τὸ ποσὸν περιορίσθῃ εἰς 150.000, μὴ πῶς ὅλη ἡ καλὴ διάθεσις δὲν ἀπετυπώθη εἰς τὴν εὐχὴν ὅπως τὸ 1)3 τοῦ ἀνω προϋπολογισμοῦ διατεθῇ εἰς ἐνδυνάμωσιν τῶν συνεδρῶν πρὸς λήψιν γενναίων ἀποφάσεων.

Ὅσον ἀφορᾷ διὰ τὰς ὁδοὺς καὶ αὐτὸ τὸ ζήτημα δὲν θὰ παρεβλέπετο. Προϋπολογισμοὶ, προτάσεις, συζητήσεις, ἀνταλλαγὴ γνώμων εἶναι τέλος μέσση διὰ τῶν ὑποίων ἂν δὲν ἐπιδιορθοῦνται αἱ ἡπειρωτικαὶ ἀτραποὶ πάντως ἀποκρυσταλλοῦνται αἱ σκέψεις εἰς συμπεράσματα θεωρητικῶς ἀκριβῆ καὶ ἐκανοποιούντα πλήρως τὸν ἐγωϊσμὸν τῶν πατέρων τῶν καὶ τὸν ὀρθολογισμὸν τῶν κριτικῶν τῶν.

Αὐτὸ ἀτυχῶς συνάγεται ἐκ τοῦ τελευταίου συνεδρίου τῆς ἐπαρχιακῆς ὁδοποιίας τοῦ ὁποῖον προέβλεψεν ὁ νόμος 3406 διὰ τὰς φέρει, μέχρι τῆς πρωτευούσης τοῦ νομοῦ τοὺς ἐξεπαρχίους ἡ ὑποδιοικήσεις. Προέδρους Κοινοτήτων ὡς χειμερινὰ ἀποδημητικὰ πτηνὰ κατὰ τὸν οὐρανὸν ἐκαστοῦ ἔτους πρὸς διασκέδασιν τῆς σκυθρωπῆς μονοτονίας τῶν ἀλλὰ καὶ πρὸς κατασκευὴν τοῦ γυμνασίου θεωρητικῶν περὶ τῶν τελεσφορωτέων μέσων διὰ τὴν βελτίωσιν συγκοινωνιῶν. Ἀλλὰ συζητήσεων καὶ λόγων οὐδέποτε ἐστερήθη ἡ χώρα αὕτη εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνθεῖ φαῖδρα ἡ πορτοκαλέα καὶ ἡ λογαμνικὴ ἡ φαῖδρα. Ἔργων καὶ προκτικῶν καὶ νου ἀνέκαθεν ἐστερήθημεν καὶ τοιαῦτα οὐδ' ἐπὶ τοῦ περὶ τὸν βλεπομένον. Ἐκεί ἦν συγμῆν καὶ οἱ ἡμίονοι θὰ ἀπῆλθον ἐντὸς ὀλίγον τὰς κατεστραμμένους καὶ ἐγκαταλειμμένους ὁδοὺς μας μετὰ τὴν πλήρη τῶν καταστροφῶν ἡμεῖς σχεδία καταρτίζομεν καὶ μετὰ μέγας ἀρτηρίας συγκοινωνίας θαυκαλιζόμεθα. Ἀλλὰ τὴν σημαίνουν αὐτὰ ὅταν ὅλα προβλέπονται ὑπὸ τῶν νό-

μων, εἶναι ἀληθὲς αὐτὸ ὅτι θεωρητικῶς ὅλα περὶ ἡμῶν ἀρτίως ρυθμίζονται. Καίτοι τὸ Διοικητήριον; τὴν σχετικὴν περίπτωσιν προβλέπει εἰδικὸς περὶ ἐμπροσθοῦ Διοικητήριον Νόμος. θέλετε ὁδοὺς; πάλιν θὰ εὐρησθε πρόχειρον Νόμον. Δρομους μόνον θὰ συναντήσῃτε ἐκτὸς τοῦ Κράτους, τοῦ Κράτους τοῦτου τῆς πληθώρας τῶν νόμων, ὅτι-νες εἰς τὴν γαλαξία εἰς ὕλικόν κατάλληλον διὰ σκυρόστρωσιν ἀσφαλὸς θὰ ἤρχοντο νὰ μᾶς δώσουν τὰ ἄφωνα μέσα ἀρίστης συγκοινωνίας. εἰς τὴν πρὸς ὁρῶν νεοσύστατον ἀλδανικὴν ἐπικρατείαν δὲν ἔχουν παρὰ ἐλαχίστους νόμους καὶ ὁ μὲν ἡ ὁδοποιία τῆς ὑπερτερεῖ κατὰ πολὺ. Ἔχουν ἔργα. Ἡμεῖς μέχρ' οὐ πεισθῇ οἱ κ. Ἐπυρογὸς τῆς συγκοινωνίας ὅτι ὅταν κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ ἡ ἐπιτελείᾳ Ἡρεζάνη κάμνη προσφύοις 110 ἐκατομμυρίων ἐπὶ ἑλκττον τοῦ ὁμίλου Μικροῦ, συμφέρει τὸ κράτος ἡ προτίμησις τοῦ πρώτου ὁμίλου καὶ ἡμεῖς οἱ ἄλλοι ὅτι ὁ νόμος ἀνεῖ ἔργων εἰναινεκροῖ ἅς συνεδριάξωμεν τουλάχιστον διὰ τὰ ἀπομακρύνωμεν τὴν μονοτονίαν μας.

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

=| ΚΑΙ |=

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Δὲν ὑπαγορεύεται ἀπὸ ὑπερβολικὴν εὐαισθησίαν ἡ συμπεριρὴν μας σύστασις πρὸς τοὺς ἀρμοδίους νὰ μὴ μνησούν ὑπὲρ τὰς ἀνθρωπινώτερας ἐγκαταστάσεως τοῦ κρατηρίου, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἐντόνου ψυχικῆς δοκιμασίας τὴν ὁποῖαν ὑφίσταται πᾶς στοιχειώδης ἄνθρωπος, ἐπισκεπτόμενος αὐτὸ ἔστω καὶ ὡς ἐπισκέπτης ἀπλούς. Τὸ ὅλον κρατητήριον ἀποτελεῖται ἐξ ἐνὸς ὕψους σκοτεινοῦ, ἐλαχίστου χώρου, ὑπογείου καὶ χαρᾶκτηριστικῶς ἀποζώντος δοματίου, ἀκαθάρτους πάντοτε παρὰ τὰς φιλοτίμους προσπάθειας τῶν ὁργάνων τῆς Α' Αστυνομικῆς τμήματος, εἰς ἐλάχιστον τοῦ ὁποῖου χώρου, πᾶσι τοῖς ἐκτινόντες ὀλιγοήμερους ποινὰς κρατήσεως, ὑπόδοι μὴ προφυλακισθέντες εἰσέτι ἢ ἐν ἀναμονῇ τῆς ἀπολύσεως τῶν, ἐκτοπιστέοι κ. τ. λ. Ἄνθρωποι πάσης τάξεως καὶ πολλῶν φυραμάτων συμφύρονται εἰς ἐν σκοτεινὸν σύνολον ρυπαρηγᾶτος ἀθλιότητος, παρέχον εἰς κρατούμενους καὶ ἐπισκέπτας τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὑπερμανδύποτε καὶ ἂν εἰσέλθῃ τις εἰς τὸ κρατητήριον ἰδιότητα ἀδικεῖται ὡς ἄνθρωπος.

Χαίρει εἰς τὰς ἀόκνους καὶ φιλοτίμους προσπάθειας τοῦ κ. Ἡλία Λάζου, προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς ἀνέγερσιν τοῦ ἀνδριάντος τοῦ φιλικῶς Σκουφᾶ, πρόκειται νὰ συμπληρωθῇ τὸ ἀπαιτούμενον χρηματικὸν ποσὸν συλλεγόμενον ὡς γνωστὸν δι' ἐράνων.

Πᾶσα ἐξαρσις τοῦ σκόπου τῶν ἐράνων καὶ πᾶσα πρὸς καταβολὴν παρανήσεις εἴμεθα βέβαιοι ὅτι παρέλκουν. Τὴν μυστικοπαθίαν καὶ ὑπεροχὴν, ὄνειροπόλον καὶ ἐργώδη φυσιογνωμίαν τοῦ Σκουφᾶ καὶ τὴν πατριωτικὴν του δρασιν δὲν ὑπάρχει Ἑλληνικὸς νοῦς μὴ ἐνθυμούμενος καὶ δὲν ὑπάρχει Ἑλληνικὴ καρδιά μὴ σεβομένη.

Ἡ συζήτησις περὶ ὁδοποιίας ἐτεροματίσθη κατὰ τὸν βυζαντινικώτερον δυνατόν τρόπον ἀνατεθείσης δηλαδὴ τῆς διαχειρίσεως τῆς υποθέσεως εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Ἀλλὰ ἀφ' οὗ τὴν διαχειρίσιν τῶν ζητημάτων τῆς ὁδοποιίας εἶχεν ἐμπιστευθῇ καὶ ἐπέτασσε ὁ σχετικὸς περὶ ὁδοποιίας νόμος εἰς τὴν Κυβέρνησιν—τότε πρὸς τί ἡ πενιθέρως ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου συζήτησις καὶ εἰς τί ἀπεσκοπεῖ ὁ δημιουργηθεὶς ἐκ αὐτοῦ θόρυβος; Καὶ κατὰ τί θὰ προαγάγῃ τὸ ζήτημα ἡ δίκην πλεονασμοῦ δοθεῖσα ὑπὸ τῆς βουλῆς λύσις; Εὐρισκόμεθα ὅπως βλέπομεν εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον ὅπως καὶ πρὸ τῆς ἐκκρήξεως τῆς Κυβερνητικῆς κρίσεως καὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς ἐν τῇ ἀρχῇ Κυβερνήσεως τοῦ στενοῦ συνσπασμοῦ.

Ἡ ἐπάνοδος δὲ εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον πείθει ὅτι ἀπλῶς περὶ βενιζελικῆς δεξιωτικῆς παρασκευασθείσης «μανούβρας» ἐπρόκειτο τῆς ὁποίας ἡ Κυβερνητικὴ κρίσις καὶ ἡ ἐν τῇ βουλῇ συζήτησις ἦσαν καλῶς μελετηθεῖσαι λεπτομέρειαι διὰ τὴν ἀπαλλαγὴν αἱ βενιζελικοὶ καὶ ὁ νεοφώτιστος βενιζελικὸς κ. Μεταξᾶς τῆς ἐν τῇ Κυβερνήσει παρούσης τοῦ κ. Παπαναστασίου δασις ὡς γνωστὸν δὲν συγκατετίθετο εἰς τὴν ἀνάθεσιν τῶν ἔργων ὁδοποιίας εἰς τὴν ἐταιρείαν Μακρῇ. Ἡ μανούβρα ἐτετυχε καὶ ἡ ἐταιρεία Μακρῇ λίαν ἐπιτυχῶς ὅπως βλέπομεν ὑπεστηρίχθη.

Τῶν ὁρατῶν ἀρμοδίων ἡ ἀπὸ τῆς πλατείας εἰς τὴν οἰκίαν τῶν ὁδῶν διέρεται ἐκ τοῦ ὁποῖου κατεργαζομένης τῆς τμήματος τοῦ Διοικητηρίου. Καὶ οἱ ἀρμοῖοι αὗτοι, θὰ ἠθέλαμεν νὰ μάθωμεν τεράτως τῆς ἡμέρας ἐκαὶ θὰν διερχόμενοι ἀποστρέφουν ἀεὶ τὸ πρόσωπον ἀπὸ τοῦ οἴκου τοῦ θεάματος τῶν χαϊνόντων παραθύρων τοῦ πάλαι ποτὲ μεγαλοπροποῦς μεγάρου ἢ ἔχουν τὴν ψυχραιμίαν νὰ τὸ παρατηροῦν ἀπαθῶς χωρὶς τὸ θέαμα αὐτὸ νὰ ἐξάψῃ κατὰ τὴν ὑπὲρ ρεσιᾶν τῶν ζῆλων διὰ τὰ παραστήσουν εἰς τοὺς ἐν τῇ Κέντρῳ συνα-

